

Силабус навчальної дисципліни «Комплаєнс контроль»

Ступінь вищої освіти – магістр

Рік навчання: 2, Семестр: 3

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль диференційований залік

Форма проведення занять – лекції, семінарські
заняття

Назва курсу	Комплаєнс контроль
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua/course/view.php?id=3864

1. Коротка анотація до курсу.

Комплаєнс – система заходів в межах бізнес-середовища підприємства, які спрямовані на контроль відповідності діяльності законодавству, попередження впливу ризиків на ділову активність, створення системи фінансово-правового захисту підприємства та посадових осіб.

Мета вивчення дисципліни: сприятиме формуванню та систематизації у здобувачів вищої освіти системи комплексних знань та практичних навичок у сфері комплаєнс контролю, механізмів контролю бізнесу й управління комплаєнс-ризиком в фінансово-господарській діяльності та характеру його розвитку на сучасному етапі, що становитимуть надійну основу управління підприємницькою діяльністю з дотриманням вимог національного, міжнародного законодавства та професійно-етичних принципів.

Система комплаєнсу має важливе значення для будь якого підприємства, оскільки впливає на його рівень інвестиційної привабливості та здійснення діяльності в межах правового поля. Тому теорія комплаєнсу є складовою частиною теорії управління та адміністрування. Опанування здобувачами теорії, методології та практики щодо функціонування системи комплаєнсу сприятиме їхньому вмінню в майбутньому як фахівцями приймати об'єктивні та легітимні рішення в управлінні бізнесом та оподаткуванні не тільки на регіональному, національному, а й міжнародному рівні, а також забезпечить формування конкурентноспроможного фахівця, здатного відповідати сучасним вимогам роботодавця.

Під час вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти розглянуть роль комплаєнс контролю і його складових та податкового менеджменту суб'єктів господарювання, вивчать цілі та сфери застосування комплаєнс контролю; систематизують знання вітчизняного та міжнародного чинного законодавства та його реформування; систематизують знання з обліку, контролю, аналізу, теорії та практики оподаткування; навчатимуться визначати ризики фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання, комплаєнс-ризиками; розглянуть питання оптимізації податкового навантаження на підприємство в рамках правового поля.

1. Схема дисципліни «Комплаєнс контроль»

№ з/п	Тема
Тема 1	Сучасний стан та перспективи розвитку теорії і методів забезпечення економічної стабільності підприємств

Тема 2	Стан комплаєнс-порушень в економіці України
Тема 3	Дослідження взаємозв'язку комплаєнс-контролю з внутрішнім аудитом та внутрішнім контролем на підприємстві
Тема 4	Обґрунтування складових та методичних підходів до формування комплаєнс-програми підприємства
Тема 5	Управління комплаєнс-ризиками на підприємстві
Тема 6	Антикорупційний комплаєнс-контроль
Тема 7	Податковий комплаєнс- контроль

2. Формат курсу: Очний/ змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

Здатність використовувати як теоретичні, так і практичні інструменти для здійснення комплаєнс-контролю.

4. Результати навчання:

Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

Збирати, оцінювати та аналізувати звітність міжнародних компаній, володіти методикою аудиту та контролю для прийняття ефективних управлінських рішень.

Використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для вирішення практичних завдань в сфері комплаєнс контролю та аналізу діяльності суб'єктів господарювання.

5. Обсяг курсу – 150 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	26
семінарські заняття	24
індивідуально-консультаційна робота	3
самостійна робота	97

Технічне й програмне забезпечення / обладнання – відсутні специфічні вимоги які здобувач вищої освіти повинен врахувати.

Неформальна освіта : передбачена.

6. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 1 бал). Перескладання диференційованого заліку відбувається із дозволу керівництва Факультету/Інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та диференційованого заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

7. Рекомендована література

Основна:

1. Кобелева Т.О. Комплаєнс-безпека промислового підприємства: теорія та методи Монографія / Т.О. Кобелева. Харків : ООО «Планета-принт», 2020. 354 с.
2. Амелічева Л. П. Антикорупційний комплаєнс у трудових відносинах у світлі цифровізації та досягнення сталого розвитку: економіко-правове дослідження // Економіка промисловості. 2021. № 3 (95). С. 102–118. DOI: doi.org/10.15407/econindustry2020.03.102
3. Вплив комплаєнс факторів на кон'юнктуру ринку інтелектуальної продукції / Т.О. Кобелева // *Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри*: збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності (м. Київ, 27 вересня 2018 р.) / НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К.: Інтерсервіс, 2018. С.132 – 137.
4. Ковалишин О. Р. Корпоративний комплаєнс: правове запозичення через практики суб'єктів господарювання //Актуальні проблеми держави і права. 2019. № 83. С. 69–76.
5. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України // Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 1277 від 29.10.2013 р. URL :<http://www.me.gov.ua/file/link/222830/file/1277.TIF>.
6. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1702-VII; дата оновлення: 24 листопада 2018 року. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1702-18>
7. Управління підприємницькою діяльністю: навч. посібник / Н. М. Шматько [та ін.]; ред.: П.Г.Перерва, М.С.Пантелєєв ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Електрон. текст. дані. Харків, 2019. 1100 с. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/41351>.
8. Pererva P.G., Kocziszky G., Somosi Veres M., Kobieliava T.A. Compliance program: [tutorial] // ed.: P.G.Pererva, G.Kocziszky, M.Veress Somosi. – KharkovMiskolc : LTD «Planeta-prynt», 2019. 689 p.
9. Швидка Т., Халецька К. Комплаєнс-контроль у системі корпоративного управління господарськими товариствами //Господарське право і процес. 2020. № 12. С. 85–90. DOI:

<https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.12.14>

10. Що таке комплаєнс і чому це актуально для бізнесу навіть під час війни. URL: <https://ain.ua/special/what-does-compliance-mean/>

Допоміжна:

1. Швидка Т., Халецька К. Комплаєнс-контроль у системі корпоративного управління господарськими товариствами // *Господарське право і процес*. 2020. № 12. С. 85–90. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.12.14>
2. Яценко М. С. Коваленко А. Б. Управління комплаєнс-діяльністю підприємства в умовах глобалізаційних обмежень // *Економіка: реалії часу*. Науковий журнал. 2020. № 5 (51). С. 73–79. DOI: 10.15276/ETR.05.2020.10 DOI: 10.5281/zenodo.4541331
3. Kobieliwa T., Kocziszky G., Veres Somosi M. Compliance Technologies in Marketing. *MIND*. 2018. №5. URL: https://mindjournal.wseh.pl/sites/default/files/article/09-18/compliancetechnologies_in_marketing.pdf
4. Цюцяк А.Л. Впровадження системи комплаєнс-контролю у вітчизняну систему незалежного фінансового контролю та аудиту// *Науково-інформаційний вісник «Економіка»*. №3. С.200-206.
5. Kocziszky G. Compliance program of an enterprise / G. Kocziszky, M. Veres Somosi, P. G. Pererva // *Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток* : матеріали 10-ї Ювіл. Міжнар. наук.-практ. конф., 18-19 квітня 2018 р. Харків : ХНУБА, 2018. Ч. 1. С. 143-146.
6. Карпушенко М. Ю., Карпушенко О. О. Роль комплаєнс-контролю в системі протидії ризикам / *Міжнародна науковопрактична конференція «Інформаційно-аналітичне забезпечення безпеко-орієнтованого управління в умовах глобалізації»*, 17–18 листопада 2022 р., м. Харків. С. 78–79. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/62980/>
7. Ковалишин О. Р. Корпоративний комплаєнс: правове запозичення через практики суб'єктів господарювання // *Актуальні проблеми держави і права*. 2019. № 83. С. 69–76.
8. Москаленко Н. В. Теоретичні аспекти запровадження комплаєнс-контролю в країні // *Економічний вісник*. Серія: Фінанси, облік, оподаткування. 2018. Вип. 2. С. 106–112. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ehsfat_2018_2_17
9. Овсієнко О. В. Комплаєнс у бізнес-адмініструванні та його роль у створенні ефективних норм господарської поведінки // *Економічний простір*. 2018. № 134. С. 173–185. DOI: doi.org/10.30838/P.ES.2224.050618.173.121
10. Сметаніна Н. В., Попова Д. І. Значення впровадження комплаєнс-програм для зростання прозорості українського бізнесу // *Часопис Київського університету права*. 2018. № 3. С. 266–269.
11. Pererva P.G., Kosenko A.V., Shcherbak N.V. Compliance-risk of exclusion of intellectual property rights of objects // *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Universum View 11. Economics and management»*.– Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. С.130-135.
12. Кобелева Т.О. Інноваційні технології комплаєнс-захисту промислового підприємства / Т.О.Кобелева // *Механізм управління формуванням стратегій випереджаючого інноваційного розвитку промислових підприємств* / Монографія за ред. доц. Ілляшенко Н.С.- Суми : Триторія, 2019. С.133-145.
13. Кобелева Т.О. Комплаєнс як категорія економічної безпеки промислового підприємства / Т.О.Кобелева // *Економіка: реалії часу*. Науковий журнал. 2018. № 6 (40). С. 52-59. URL: <https://economics.opu.ua/files/archive/2018/No6/52.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.2597597.
14. Кобелева Т.О. Організаційна структура комплаєнс на промисловому підприємстві / Т.О.Кобелева // *Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки)* : зб. наук. пр. Харків : НТУ "ХПІ", 2018. № 47 (1323). С. 121-127.
15. Кобелева Т.О. Оцінювання комплаєнс-ризиків методом попарних порівнянь / Т.О.Кобелева

// Реінжиніринг бізнес-процесів маркетингової сфери промислових підприємств: монографія / за заг. ред. докт. екон. наук, проф. Л.М. Таранюка. Суми: Видавець СНАУ, 2018. С. 202-214.

16. Кобелева Т.О. Комплаєнс-безпека підприємства як фактор успішної комерціалізації інновацій / Т.О.Кобелева // Управління комерціалізацією інноваційної продукції : монографія / за ред. проф. Ілляшенка С.М., доц. Біловодської О.А. Суми : Триторія, 2019. С. 117-139.

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
3. COSO – the Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission’s Internal control – Integrated Framework. URL: <https://www.coso.org/Shared%20Documents/CROWE-COSO-Internal-Control-Integrated-Framework.pdf>
4. SAC – the Institute of Internal Auditors Research Foundation’s Systems Auditability and Control. URL: <https://www.theiia.org/>

Міжнародні видання:

1. OECD Guidance on the transfer pricing implications of the COVID-19 pandemic. 2020. URL: https://dku.in.ua/files/Materials/OECD_COVID-19.pdf
2. OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations 2022. URL: https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/oecd-transfer-pricing-guidelines-for-multinational-enterprises-and-tax-administrations-2022_0e655865-en#page1
3. United Nations Practical Manual on Transfer Pricing for Developing Countries. New York, United Nations, 2021. 645 p. URL: https://dku.in.ua/files/Materials/United_Nations-TP_Developing_Countries%2C2021.pdf
4. Kobilieva Tetiana Four lines of compliance-protection of an industrial enterprise / Tetiana Kobilieva // Balance and Challenges.- XI International scientific conference.- 2019, Oktober 17-18.- Miskolc-Lillafured : University of Miskolc, 2019.- P.170-182.
5. International Compliance Association. URL: <https://www.int-comp.org/>
6. Information Systems Audit and Control Foundation’s Control Objectives for Information and Related Technology. URL: <https://www.isaca.org/resources/cobit>
7. Всесвітнє дослідження економічних злочинів та шахрайства 2018 року: результати опитування українських організацій. Виведення шахрайства з тіні/ PWC. URL: <https://www.pwc.com/ua/uk/survey/2018/economic-crime-survey.html>.
8. Всесвітній огляд економічних злочинів: за даними міжнародної консалтингової агенції PwC. URL: www.pwc.com/ua.
9. Kobilieva Tetiana Study Compliance of Economic Security of Ukraine // “Club of Economics in Miskolc” TMP. Vol.15. Nr. 1., 2019. pp. 35-44. doi.org/10.18096/TMP.2019.01.04
10. Kobilieva T. Formation of the economic security of the real sector of the economy on the principles of compliance / T.Kobilieva // Development of the innovative environmental and economic system in Ukraine : [collective monograph] / in edition V.Khudolei, T.Ponomarenko. OKTAN PRINT s.r.o. 2019. Czech Republic. p.327-343.